

Oponent diplomové práce: PhDr. Zdeněk Křivánek, CSc.

Posudek oponenta diplomové práce:

Diplomová práce s názvem "Obsah vzdělávání na 1. stupni základní školy", kterou předložila Ing. Andrea Šimáková (studium učitelství 1. st. ZŠ - kombinované studium), se zabývá aktuálními problémy změn v oblasti kurikula 1. stupně základní školy.

Po stránce historické je zpracována problematika vývoje primárního stupně u nás sice stručně, ale výstižně. Autorka prokázala výbornou orientovanost i v legislativní oblasti změn pozice 1. stupně základní školy v rámci našeho školského systému. Lze ocenit, že autorka zdůrazňuje ve vývoji charakteru naší primární školy význam národnostního a regionálního přístupu. Poukazuje i na významnou roli reformního hnutí při rozvíjení koncepce naší primární školy.

K historické části lze připomenout, že časově by bylo možno Kožíškovu metodu zařadit již na počátek 20. století. (Jedno z prvních vydání Kožíškových Poupat vyšlo v r. 1913 - Praha, UNIE, existuje i vydání z roku 1921 - Praha, UNIE). Autorka uvádí ke Kožíškově genetické metodě a Poupatům 30. léta (viz str. 6 diplomové práce), která ovšem skutečně znamenala velké rozšíření Kožíškovy metody.

Doporučuji, aby autorka při obhajobě blíže rozvinula problematiku tzv. akcelerace vývoje dětí vstupujících do školy. Zde bylo východisko k tzv. "nové koncepci" základní školy v 70. letech. Údaje o zvýšení procenta odkladů vstupu dětí do školy autorka uvádí reálně. Pouze by se měla při obhajobě zmínit o svých zdrojích pro tyto informace.

Za velice cennou považuji kapitolu ke komparaci obsahu primárního vzdělávání v zemích Evropské unie.

Kapitola 3.1 je pojata velice důkladně a kriticky. Zde se ovšem nabízí pro diskusi při obhajobě diplomové práce námět hlubších filozofických východisek.

Obsah primárního vzdělávání je řešen z pozice historické i z hlediska aktuálních vztahů mezi Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání a školními vzdělávacími programy.

Velkou pozornost věnuje autorka "klíčovým kompetencím", kde ukazuje i zahraniční zdroje našich reform a materiálů v této oblasti.

Autorka řeší velice důkladně vztah tzv. "průřezových témat" ke vzdělávacímu obsahu konkrétních vyučovacích předmětů ve školním vzdělávacím programu.

Promyšleně a s citem pro proporcionalitu je zpracována kapitola 3.6 (Koncepce, metody a formy vedoucí k efektivnímu učení). Zde je systematicky utříděný historický pohled i aktuální metodicko-didaktická problematika.

(2.str.posudku oponenta na diplomovou práci Ing.A.Šimakové)

Jako důležitou součást komplexu reforem naší školy od začátku 90.let minulého století vidí autorka změnu sociálně-psychologického klimatu školy. Zde se ovšem kriticky vyrovnává i s problémem extrémního pedocentrismu.

Na klima třídy má velký vliv způsob hodnocení žáků a povzbuzování jejich sebevědomí - (proti "naučené bezmocnosti" - jak to zdůrazňuje autorka). Ukazuje se na význam individuální vztahové normy.

Ve 4. kapitole se zpracovávají velice důkladně perspektivy rozvoje naší vzdělávací soustavy. Autorka je vybavena velice dobře dokumentací k této problematice. zmiňuje se i o evropské dimenzi změn v našem školství.

Diplomová práce splnila stanovený úkol z hlediska obsahového i vědecko-metodologického. Má ucelenou logickou strukturu. Je vybavena obsažným materiálem z odborné literatury. Má vynikající úroveň po stránce formální i stylistické.

Vyborně

V Praze dne 25.7.2006

PhDr. Zdeněk Křivánek, CSc.

.....
oponent diplomové práce